

استاندارد شایستگی

برنامه ریزی و نظارت بر عوامل پیشگیرانه از حوادث حین کار

Planning and overseeing preventive factors of work -based accidents

۲۲۶۳۱۰۰۰۰۴

کد استاندارد

شناسنامه استاندارد شایستگی

استاندارد شایستگی برنامه ریزی و نظارت بر عوامل پیشگیرانه از حوادث حین کار با کد ۲۲۶۳۱۰۰۰۰۴ با مشارکت خبرگان حرفه‌ای، صاحبان مشاغل، مربیان و کارشناسان برنامه‌ریزی درسی تدوین و در جلسه مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۳ گروه شغلی ایمنی و بهداشت بررسی و به تصویب رسید و در سامانه ملی استاندارد مهارت بارگذاری گردید.

سوابق بازنگری و بروزرسانی

شماره ویرایش	تاریخ	توضیحات و تغییرات اعمال شده

کلیه حقوق مادی و معنوی این استاندارد متعلق به سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور بوده و هرگونه سوء استفاده مادی و معنوی از آن موجب پیگرد قانونی است.
از صاحبان نظران، متخصصان، صاحبان مشاغل و خبرگان حرفه‌ای دعوت بعمل می‌آید با ارسال نقطه نظرات اصلاحی خود، در انطباق بیشتر این استاندارد با نیازهای اکنون و آینده بازار کار، مشارکت نمایند.

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت

دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

تهران، خیابان آزادی، نبش خیابان خوش جنوبی

تلفن: ۰۲۱-۶۶۵۸۳۶۲۸

ایمیل: rpc@irantvto.ir

سامانه ملی استاندارد مهارت: rpc.irantvto.ir

تعاریف اصطلاحات بکار رفته در این استاندارد

شایستگی؛ توانایی انجام کار در محیط‌ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد می‌باشد.

کد؛ مجموعه‌ای از اعداد برگرفته از سند بین المللی طبقه بندی مشاغل ISCO-2008 و شناسه‌های قراردادی است که به منظور شناسایی استانداردها تعیین می‌شود.

حرفه؛ مجموعه‌ای از چند شغل همگن که در یک گروه بزرگ دسته‌بندی شده، در مبانی و اصول مشترک بوده و در طبقه‌بندی شغل و حرف در یک سطح مهارت و تخصص قرار می‌گیرند.

استاندارد شایستگی؛ نقشه کاری شامل مولفه‌های شایستگی، استاندارد عملکرد و تجهیزات و ابزار مورد نیاز برای انجام کار در شغل و حرفه مورد نظر می‌باشد.

شرح استاندارد؛ بیانیه‌ای شامل مهم‌ترین عناصر یک شغل یا شایستگی از قبیل جایگاه، کارها، ارتباط با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی، مسئولیت‌ها، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز می‌باشد.

مراحل کار؛ مراحل کار از تجزیه و تحلیل حرفه، وظایف و تکالیف کاری نشأت گرفته و نشان دهنده مرحله یک کار عملی بوده و قابل اندازه گیری و مشاهده می‌باشد.

استاندارد عملکرد؛ سطح قابل قبول برای انجام یک کار در یک حرفه یا شغل را استاندارد عملکرد کار می‌نامند. که شامل انجام کار با استفاده از تجهیزات، ابزار و مطابق با استانداردهای کاری ملی و بین المللی می‌باشد.

اعتبار؛ تعیین کننده ارزش آموزشی هر شایستگی است و هر واحد آن معادل ۳۰ ساعت آموزش می‌باشد.

سطح مهارت؛ نشان دهنده سطح مهارت مطابق ۴ سطح سند ISCO-2008 است.

سطح ایسکد مورد نیاز؛ نشان دهنده حداقل سطح آموزش مورد نیاز برای کار در سطح مهارت خاص مطابق با سند ISCO-2008 می‌باشد.

مولفه‌های شایستگی؛ شامل اجزای شایستگی دانش، مهارت و نگرش مورد نیاز برای انجام کار در شغل و حرفه مورد نظر می‌باشد.

دانش؛ حداقل مجموعه‌ای از معلومات نظری و توانمندی‌های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی است که می‌تواند شامل علوم پایه، تکنولوژی و زبان فنی باشد.

مهارت؛ حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی است که معمولاً به مهارت‌های عملی ارجاع می‌شود.

نگرش؛ مجموعه‌ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت‌های غیرفنی و اخلاق حرفه‌ای می‌باشد.

ایمنی و بهداشت؛ مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می‌شود.

توجهات زیست محیطی؛ ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت شود تا کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

تجهیزات، ابزار و مواد مصرفی؛ حداقل امکانات مورد نیاز برای اجرای آموزش مطابق استاندارد شایستگی است.

عنوان حرفه: متخصصان سلامت و بهداشت و پاکیزگی محیطی و شغلی	کد: ۲۲۶۳
عنوان استاندارد شایستگی: برنامه ریزی و نظارت بر عوامل پیشگیرانه از حوادث حین کار	کد: ۲۲۶۳۱۰۰۰۰۴

■ شرح استاندارد

این استاندارد شامل دانش، مهارت و نگرش لازم جهت انجام کار « برنامه ریزی و نظارت بر عوامل پیشگیرانه از حوادث حین کار » در محیط‌ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا بر اساس استانداردهای محیط کار و مراحل کاری زیر می‌باشد.

■ مراحل کار

۱. بکار گیری تئوری های حادثه در HSE

۲. پیشگیری، کنترل و مدیریت خطر

۳. بکار گیری مدیریت ریسک

۴. پیشگیری از حوادث شغلی در محیط کار

■ استاندارد عملکرد

برنامه ریزی و نظارت بر عوامل پیشگیرانه از حوادث حین کار با استفاده از تجهیزات مناسب و بر اساس دستورالعمل های وزارت بهداشت

■ سطح مهارت شایستگی

سطح ۴ مهارت

■ سطح ایسکد مورد نیاز

لیسانس

■ اعتبار

۱ واحد

ردیف	مراحل کار	مولفه های شایستگی
۱	بکار گیری تئوری های حادثه در HSE	دانش: - هرم حادثه - نظریه هاینریش - زنجیره حوادث - نظریه کوه یخ و پیامدهای مستقیم و غیر مستقیم

ردیف	مراحل کار	مولفه های شایستگی
		مهارت: - حذف کردن زنجیره حوادث و جلوگیری از بروز حادثه - برنامه ریزی کاهش نقص، خطا و اشتباه فردی و سیستمی
۲	پیشگیری، کنترل و مدیریت خطر	دانش: - انواع خطر (از نظر فیزیکی، شیمیایی، بیولوژیکی، روانی، ارگونومی و مکانیکی) - انواع روش های شناسایی خطرات - انواع روش های ارزیابی خطرات - انواع روش های کنترل خطرات - نقش معاینات قبل از استخدام در پیشگیری از بروز خطر مهارت: - تشخیص بموقع موقعیت های خطرناک - شناسایی سریع خطرات بارز در محیط کار - پیگیری برنامه های اقدام اصلاحی و پیشگیرانه تهیه شده
۳	بکار گیری مدیریت ریسک	دانش: - مدیریت ریسک و روش های ارزیابی و کنترل خطرات - روش های بررسی احتمال، شدت و ماتریس ریسک - شناسایی محیط های کاری با ریسک بالاتر مهارت: - ارزیابی و کنترل خطر - رفع کردن موارد نا ایمن - کنترل کردن خطر
۴	پیشگیری از حوادث شغلی در محیط کار	دانش: - روش های آموزش HSE - برگزاری جلسات ایمنی - روش استفاده از انواع وسایل حفاظت فردی (PPE) - روش گزارش نویسی موارد نا ایمن و رویداد

ردیف	مراحل کار	مولفه های شایستگی
		- وسایل برقی و حوادث شغلی آنها - انواع دستگاه ها و ماشین آلات و حوادث شغلی مرتبط با آنها - عوامل آتش زا در محیط کار - انواع وسایل اطفاء حریق
		مهارت: - تهیه و کنترل گزارش های موارد نا ایمن - نگهداری و استفاده صحیح از وسایل حفاظت فردی - بررسی دستورالعمل های ایمنی در محیط کار - کنترل تجهیزات برقی - کنترل سیستم های ایمنی - کنترل دوره ای دستگاه ها در محیط کارگاه - کنترل و کاربرد وسایل اطفاء حریق

نگرش - پیشگیری از بروز هرگونه حادثه شغلی در محیط کار - کاهش هزینه های سازمان

ایمنی و بهداشت - رعایت نکات ایمنی در محیط کار

توجهات زیست محیطی - جلوگیری از آلودگی محیط زیست

تجهیزات

ردیف	عنوان	مشخصات فنی
۱	رایانه	CPU I3 DH یا ۴ هسته‌ای
۲	مانیتور	21 اینچ LED
۳	چاپگر لیزری	۱۰۱۰ سیاه و سفید یا رنگی

ابزار		
ردیف	عنوان	مشخصات فنی
۱	صندلی مربی	چرخ دار گردان
۲	صندلی کارآموز	چوبی دسته‌دار
۳	میز مربی	چوبی
۴	قفسه	فلزی
۵	چوب لباس	فلزی
۶	تخته وایت برد	۱,۵*۱ متر
۷	کمد	چوبی
۸	برانکارد	فلزی تاشو
۹	کپسول اطفاء حریق	در مدل های مختلف
۱۰	صداسنج	دیجیتالی
۱۱	فشارسنج	عقربه ای - دیجیتالی
۱۲	نورسنج	دیجیتالی
۱۳	آتل گردنی	نرم و دوتیکه
۱۴	آتل فلزی	سیمی مشبک
۱۵	قیچی	ساده
۱۶	نیمه تنه آدمک احیاء	فنری بودن قفسه سینه

مواد مصرفی		
ردیف	عنوان	مشخصات فنی
۱	ماژیک وایت برد	معمولی
۲	کاغذ	A4
۳	انواع پانسمان و گاز استریل	بسته - زخم - پد

مواد مصرفی		
ردیف	عنوان	مشخصات فنی
۴	دستکش	پزشکی لاتکس
۵	ماسک صورت	یکبار مصرف
۶	بتادین	کوچک و متوسط
۷	آتل	چوبی در سایزهای مختلف